Державний навчальний заклад

«Центр професійно -технічної освіти №1 м. Вінниці»

Розробила і провела
викладач
Підкапка Людмила

2023

Мета: викликати інтерес до скарбниці зарубіжної літератури, розвивати пізнавальні інтереси, логічне мислення, спонукати до читання художньої літератури та самовдосконалення.

Оформлення: плакати з висловами: «Книга – дзеркало життя», «Книга – ключ до знань», «Книги – морська глибина: хто в них пірне аж до дна, той хоч і труда мав досить, дивнії перли виносить» (Іван Франко); виставка енциклопедичних та інших літературних видань.

Музичне оформлення: інструментальна музика.

Реквізит: сигнальні картки, аркуші паперу, ручки (за кількістю учасників), табло для підрахунку балів.

Технічні засоби: проектор (презентація, музичний супровід)

Хід турніру

Ведучий: Доброгодня усім присутнім! Радо вас вітаємо і запрошуємо стати учасниками й глядачами літературного рингу.

А зараз ознайомимось із правилами та умовами гри.

Гра проводиться в 5 раундів. Між раундом для відпочинку пропонується розважально-пізнавальна хвилинка. Коротко – про зміст кожного туру дізнаємось після їх оголошення. Результати гри оголошуватимуться після завершення кожного турніру.

Переможцем буде визнано команду, яка матиме більшу кількість балів

Оцінювати команди буде журі у складі:

1. Лінько Людмила Георгіївна
2. Поліщук Інна Валентинівна

І РАУНД «Представлення команд»

Оголошую початок І раунду.

Сьогодні змагатимуться дві команди: **«Книголюби»** та **«Ерудити»**

Гра розпочинається з **представлення команди**, яке оцінюється від 1 до 5 балів (назва та девіз команди).

Запрошуємо капітанів познайомити нас із складом своїх команд.

Звучить музика, капітани знайомлять усіх присутніх зі складом команд

ІІ РАУНД «Автори, твори, герої, персонажі»

Завдання:

1. Команди відповідають на запитання ведучого.
2. Хто швидше зорієнтується і підніме сигнальну картку, той має право відповідати.
3. За правильну відповідь нараховується один бал.
4. Команда має право лише на одну відповідь.

Запитання ІІ раунду «Автори, твори, герої, персонажі»

1. Справжнє ім'я французького письменника Стендаля? **(Анрі-Марі Бейль, 1783-1842 рр..)**
2. В якому місті України вінчався Оноре де Бальзак **(Бердичів)**
3. Героїню якого роману звати Анастазі де Ресто? **(«Гобсек» Бальзака)**
4. Хто з французьких письменників назвав Київ другим Римом? **(Бальзак)**
5. Який твір приніс Бальзаку славу? **(«Тридцятилітня жінка»)**
6. У якому творі молодий хлопець мріяв про карєру військового та зрадив своїй мрії? **(роман Стендаля «Червоне і чорне» Жульєн Сорель)**
7. Який герой любив бруднити черевиками килими в будинках заможніх городян? **(Гобсек)**
8. Для героя якого твору беззаперечним кумиром був Наполеон? **(роман Стендаля «Червоне і чорне» Жульєн Сорель)**
9. Слово «Євангеліє» означає… **(блага звістка)**
10. Хто прикував Прометея до скелі… **(Зевс)**
11. Де говорять езоповою мовою… **(байках) (завдяки байкарю Езопу)**
12. Невеликий прозовий твір, сюжет якого охоплює один чи кілька епізодів із життя головного героя, називається… **(оповідання) новела роман?**
13. Який вислів був написаний на щиті рицаря Айвенго:
14. а) «Ось я!»;
15. б) «Бережись рицаря»;
16. **в) «Рицар без спадщини»;**
17. г) «Смерть усім!»?
18. Який з названих літературних жанрів не належить до драматичних:
19. **а) комедія;**
20. б) ода;
21. в) трагедія;
22. г) трагікомедія?
23. В якій країні народився письменник Джек Лондон:
24. а) Англії; **б) США;** в) Німеччини;
25. Як Платон називав Сапфо:

а) дивовижна жінка;
б) десята муза;
в) улюбленица богів;
г) лесбійське диво.

ІІІ РАУНД «Категорія знань».

Завдання:

1. Пропоную 8 тем, кожна з яких має 12 запитань.
2. За кожну правильну відповідь команда отримує 1 бал.
3. У команд буде 1 хв. на обрану тему, щоб дати максимальну кількість правильних відповідей на запитання.
4. Переможе та команда, яка набере більше балів.

До вашої уваги доступні **теми*:***

1. Байка
2. Фольклор
3. Теорія літератури
4. Літературні казки
5. Міфологія
6. Біографічний

1. Байка

1. Коротке віршоване алегоричне оповідання, в якому закладено повчальний зміст. **(Байка)**
2. Країна, що подарувала світові основоположника жанру байки. **(Давня Греція)**
3. Частина байки, в якій ідеться про події. **(Оповідна)**
4. Частина, в якій міститься повчання. **(Мораль)**
5. Відображення одного предмета через інший. **(Алегорія)**
6. Основоположник жанру байки. **(Езоп)**
7. Мова, сповнена натяків, недомовок, в якій думка автора має замасковану форму. **(Езопова мова)**
8. Як називають того, хто складає байки? **(Байкар)**
9. Найвідоміший французький байкар. **(Лафонтен)**
10. Якою мовою писав байки Езоп? **(Прозовою)**
11. Хто може бути героєм байки? **(Звірі)**
12. Автор відомої байки «черепаха і заєць». **(Езоп)**

2. Фольклор

1. Синонім до слова «фольклор». **(Усна народна творчість)**
2. Розповідний твір про вигадані, здебільшого фантастичні події. **(Казка)**
3. Яким є основний конфлікт казок? **(Протистояння добра і зла, у якому зазвичай перемагає добро)**
4. Що завжди перемагає в казках? **(Добро)**

5. Як називається частина, з якої починається казка? **(Зачин)**

6. В якій країні з'явилося слово «фольклор»? **(Англія)**

7. Хто є автором фольклору? **(Народ)**

8. Короткий влучний вислів ритмічного характеру з повчальним змістом. **(Прислів'я)**

9. Образний вислів, який дає яскраву оцінку певного явища; побудований як незакінчена думка, але містить натяк на висновок. **(Приказка)**

10. Спільні, однакові історії, пригоди, які зустрічаються у фольклорі різних народів. **(Мандрівний сюжет)**

11. Пісні, яких співають, заколисуючи дітей. **(Колискові)**

12. Який чарівний предмет говорив завжди правду? **(Чарівне дзеркало)**

3. Теорія літератури

1. Твори, де події викладено за роками. **(Літописи)**

2. Співчутливе, доброзичливе висміювання негативних явищ життя. **(Гумор)**

3. Глузливе висміювання негативних явищ життя. **(Сатира)**

4. Опис внутрішнього вигляду приміщення. **(Інтер'єр)**

5. Роздуми персонажа вголос. **(Монолог)**

6. Перенесення рис одного предмета на інший на основі подібності. **(Метафора)**

7. Художнє перебільшення. **(Гіпербола)**

8. Різке протиставлення явищ, понять. **(Антитеза)**

9.Твір, призначений для постановки на сцені. **(Драма або п'єса)**

10. Невеликий прозовий твір з несподіваним фіналом. **(Новела)**

11. Літературний жанр, назва якого перекладається як «пісня цапів». **(Трагедія)**

12. Літературна доба, що прийшла на зміну Античності. **(Середньовіччя)**

4. Літературні казки

1. У якій країні жила Снігова Королева? **(Лапландія)**

2. Що використовував для свого польоту Карлсон? **(Пропелер)**

3. На якого птаха перетворилося гидке каченя? **(Лебідь)**

4. З якої рослини добра фея зробила карету для Попелюшки? **(Гарбуз)**

5. Як звали ляльку, яка була закохана у Мальвіну? **(П'єро)**

6. Хто із великих казкарів був родом із Данії? **(Ганс Крістіан Андерсен)**

7. На якому птахові подорожував Нільс? **(Гусак)**

8. Скільки часу розповідала свої казки Шахразада? **(1001 ніч)**

9. Що спричинило перетворення злого Кая на доброго? **(Теплі сльози Герди)**

10. Яке слово загадала скласти Снігова Королева Каю? **(Вічність)**

11. Яка казка розповідає про дружбу хлопчика та звірів? **(Р.Кіплінг «Мауглі»)**

12. В якій казці свійський птах залагодив шкоду, вчинену домашнім гризуном і збагатив своїх господарів? **(«Курочка Ряба»)**

5. Міфологія

1. Птах-хижак, котрий за наказом Зевса щодня клював Прометея. **(Орел)**

2. Що, за віруванням давніх греків, держав на плечах Атлант? **(Земну кулю)**

3. Ім’я сина Фетіди і Пелея, славетного героя Троянської війни, котрий перевершив силою свого батька. **(Ахіллес)**

4. Міф, у якому людина піднялася в небо. **(Дедал та Ікар)**

5. Гора, на якій за уявленнями давніх греків жили боги. **(Олімп)**

6. Ім’я дівчини, яка допомогла Тесею вбити мінотавра і вийти з лабіринту з допомогою нитки. **(Аріадна)**

7. Хто такі амазонки? **(Жінки-воїни)**

8. Кого замкнув Мінос в лабіринті? **(Мінотавра)**

9. Стайні якого царя очистив від бруду Геракл? **(Авгія)**

10. Що відбувалося в природі, коли Деметра сумувала за донькою? **(Приходила осінь)**

11. Чим є амброзія для богів? **(Їжею)**

12. Хто з героїв визволив Прометея? **(Геракл)**

6. Біографічний

1. Який байкар був рабом за походженням? **(Езоп)**

2. Кому належав кришталевий черевичок. **(Попелюшка)**

3. Хто є засновником жанру історичного роману? **(Вальтер Скотт)**

4. Хто є засновником жанру «робінзонада»? **(Даніель Дефо)**

5. Автор оповідання «Любов до життя». **(Джек Лондон)**

6. Назвіть псевдонім письменника, справжнє ім’я якого Вільям Сідні Портер. **(О. Генрі)**

7. Для псевдоніма цей письменник взяв вираз лотів на Міссісіпі, вигук «Мірка 2», що означало достатню глибину для безпечного плавання. Назвіть цього письменника. **(Марк Твен)**

8. За легендою, цей письменник був сліпим. **(Гомер)**

9. Кого з персько-таджицьких поетів називали «Адамом перських поетів»? **(Рудакі)**

10. Французький письменник, який під час Другої світової війни загинув, впавши в літаку в море? **(Антуан де Сент-Екзюпері)**

11. Збирачі німецьких народних казок? **(Брати Грімм)**

12. Герой цього англійського письменника став знаменитішим, ніж його автор, тому він зробив спробу вбити свого героя. **(Артур Конан Дойл)**

IV РАУНД. Гра з глядачами

А зараз розважальна хвилинка!

Всі ви знаєте, що в нашій мові існують слова, які збігаються у звучанні, проте називають різні поняття. Як вони називаються? **(Омоніми)**

Отже, зараз ви маєте дібрати омоніми-літературні терміни, або поняття і прізвища, пов’язані з літературою

ОМОНІМИ

1. Не тільки геометрична крива, але і сильне перебільшення для створення художнього образу. **(Гіпербола)**
2. Не тільки сітчаста тканина для вишивання з клітин, але і основна сюжетна лінія твору. **(Канва)**
3. Не тільки документ про успішність учня, але і форма літературного твору. **(Щоденник)**
4. Не тільки частина ноги, але і ритмічний малюнок, що мінімально повторюється у вірші. **(Стопа)**
5. Не тільки важка подія, переживання, що заподіює моральні страждання, але і рід літературних творів. **(Драма)**
6. Не тільки фахівець по розкриттю кримінальних злочинів, але і літературний твір, що зображує розкриття заплутаних злочинів. **(Детектив)**
7. Не тільки металевий посуд для смаження, але й український поет, музикант, філософ і педагог. **(Сковорода - Григорій Сковорода)**
8. Не тільки морське безхребетне загону десятиногих ракоподібних, але і ім'я перського поета, автора всесвітньо відомих філософських чотиривіршів. **(Омар - Омар Хайям)**

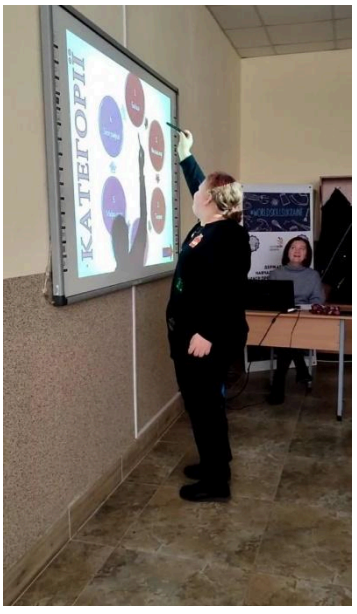
9. Не тільки броньована військова машина, але й народний поет Білорусії. **(Танк - Танк Максим)**
10. Не тільки ім'я другого в світі космонавта, але і прізвище російського письменника з ім'ям першого у світі космонавта. **(Герман. Герман Титов і Герман Юрій Павлович)**
11. Не тільки прем'єр-міністр Великобританії - «залізна леді» -, але і юна героїня Марка Твена, якій зізнався в любові Том Сойєр. **(Тетчер: Маргарет і Беккі)**
12. Не тільки яскраве видовище, але й англійський письменник, лауреат Нобелівської премії 1925 р. **(Шоу - Шоу Джордж Бернард)**
13. Не тільки одноразова субсидія, що присуджується науковій установі, творчому колективу або окремому виконавцю будь-якої праці, але і капітан твори Жюля Верна. **(Грант)**
14. Не тільки книжкова одиниця зібрання творів якого-небудь автора, але і ім'я юного героя Марка Твена. **(Том)**
15. Не тільки мешканець Фінляндії, але і юний герой Марка Твена. **(Фін - Гек Фінн)**

V РАУНД. «Вірю – не вірю»

А ми з вами рухаємося далі і я оголошую початок V туру «Вірю – не вірю»

Завдання:

1. Уважно слухаєте твердження;
2. Визначаєте правда це чи ні;
3. Підіймаєте сигнальну картку і даєте свою відповідь;
4. Кожна правильна відповідь = 1 бал;
5. Переможе та команда, яка набере найбільше балів;

Запитання

1. Підвид жанру роману в літературі XIX ст., в якому розкривається «діалектика душі» героїв, є соціально-побутовий роман. -----
2. Сюжет роману Стендаля «Червоне і чорне» має автобіографічну основу. ------
3. Провідним у європейській літературі XIX ст. став соціально-психологічний роман. +
4. Гобсек одержав від графині де Ресто за вексель діамант.+

5. В основі побудови повісті «Гобсек» використаний прийом обрамлення.+
6. Камю був єдиним французьким журналістом, який у 1945 році з обуренням висловився про вибух атомної бомби в Хіросімі, в той час як для більшості французів вибух означав кінець війни. +
7. Джек Лондон виріс майже в жебрацьких умовах +
8. Творчість одного з популярних сучасних авторів – Паоло Коельо – повністю заборонена в Ірані. +
9. Я вважаю, що Стендаль вводить в романі «Червоне і чорне» обставини реальної судової справи. -------
10. Найбільше Жульєна в замку де Ля Моля вразила бібліотека. +
11. Альбер Камю багато палив упродовж усього життя, навіть свого кота назвав Сігарет. +
12. Найпопулярнішими письменником світу, книги якого перекладено 44 мовами світу, є Жуль Верн. -- *(Агата Крісті)*
13. Франц Кафка перед смертю просив свого друга Макса Брода спалити всі його роботи. «Замок». «Процес» і «Америка» були опубліковані проти його волі. +
14. Альбер Камю народився в Алжирі. Його батько був наглядачем у винному підвалі, а матір була напівглуха та неграмотна і працювала прибиральницею. +
15. «Аліса в країні Чудес» була заборонена в Китаї через наявність у книзі звірів, які розмовляють» +

Підсумки

Сьогодні ми з вами пригадали твори із зарубіжної літератури, які вивчали вже досить давно (на першому курсі), але результати турніру доводять, що ви не даремно відвідували уроки літератури, адже знання у вас досить грунтовні.

Дякую всім за активну участь у турнірі, та прошу суддю оголосити результати гри.

Дякую всім гостям за увагу, до побачення!

